Y DDOLEN

TEULUOEDD WEDI EU HEFFEITHIO GAN GARCHARIAD

Croeso ...

Croeso i rifyn cyntaf y newyddlen hon, sy'n ceisio amlygu'r materion sy'n wynebu plant a theuluoedd yng ngogledd Cymru sydd ag aelod o'r teulu yn y carchar. Credir bod nifer sylweddol o blant a theuluoedd gogledd Cymru wedi eu heffeithio ond, yn aml iawn, mae natur ddiamddiffyn y teuluoedd hyn a'r heriau sydd yn eu hwynebu yn cael eu hanwybyddu, ac i ryw raddau maen nhw'n anweledig ac yn garcharorion cudd.

Nod y newyddlen hon yw codi ymwybyddiaeth o'u hanghenion a'r problemau penodol sydd yn eu hwynebu er mwyn i ni, fel cyrff proffesiynol ac asiantaethau, ymgymryd â gwaith ataliol a darparu mwy o gefnogaeth a gwasanaethau wedi eu targedu ar eu cyfer.

Sut mae cael aelod o'r teulu dan glo yn effeithio ar blant a theuluoedd?

O'u cymharu â'u cyfoedion, mae plant sydd ag aelod o'r teulu yn y carchar yn wynebu pwysau sylweddol a phroblemau emosiynol yn ystod cyfnod y carchariad ac maen nhw'n fwy tebygol o gael canlyniadau gwael ac wynebu bywydau tlawd a niweidiol. Mae'r fideo byr hwn yn amlygu stori un ferch ac effaith carchariad ei llystad arni https://www.prisonadvice.org.uk
Hefyd: http://www.barnardos.org.uk

Mae troseddau sy'n pontio'r cenedlaethau yn broblem fawr: canfu astudiaeth bwysig fod 65% o fechgyn sydd â thad yn y ddalfa yn mynd yn eu blaenau i droseddu. Gweler mwy: https://vimeo.com Mae carcharu mam hefyd yn cael effaith barhaol ar blant, a dim ond 5% o blant sydd â mam yn y carchar sy'n aros yn eu cartrefi eu hunain. Yn arwyddocaol, mae'r holl ferched o ogledd Cymru sydd yn y ddalfa wedi eu cadw dan glo yn Lloegr.

Ar y cyfan mae teuluoedd yn fwy tebygol o brofi tlodi a dyled, a theimlo eu bod yn cael eu difrïo gan y gymdeithas; mae'r plant hefyd yn tueddu i deimlo'n fwy unig yn yr ysgol. Mae hyn hefyd yn effeithio ar blant a theuluoedd sydd â rhiant neu aelod o'r teulu mewn rhan arall o'r system cyfiawnder troseddol, ac nid yn y carchar yn unig.

YN Y RHIFYN HWN:

Sut mae cael aelod o'r teulu dan glo yn effeithio ar blant a theuluoedd?

'Rhieni yn y Carchar' fel Profiad Niweidiol yn ystod Plentyndod

Pwysigrwydd Rhwymau Teuluol ar gyfer Pobl yn y Ddalfa

Prosiect Cydweithrediadol Gogledd Cymru o Gymorth i Deuluoedd

Rhwymau Teuluol wrth Galon Diwygio Carchardai

Gwaith Teulu CEM Berwyn

Mae'r newyddlen hon wedi cael ei pharatoi ar ran Bwrdd Cymunedau Mwy Diogel Gogledd Cymru, Bwrdd Cynllunio Ardal a CEM Berwyn

Plant a Theuluoedd wedi eu Heffeithio gan Garchariad:
Grŵp 'Cudd'

Mae amcangyfrifon yn awgrymu bod gan 200,000 o blant yng Nghymru a Lloegr riant yn y carchar; dwywaith y ffigwr ar gyfer plant yr effeithir arnyn nhw gan ysgariad. Yn anffodus nid oes mesurydd swyddogol ar gyfer nodi'r plant a'r teuluoedd hyn, ac ychydig iawn o ymwybyddiaeth sydd o'u hanghenion penodol a phrin dim cefnogaeth systematig. Yn aml iawn mae ansicrwydd o'r fath yn golygu nad yw'r gwasanaethau a'r gefnogaeth y gallan nhw elwa arno ar gael iddyn nhw. Maen nhw hefyd yn llai tebygol o ddatgelu eu hunain oherwydd y stigma cymdeithasol a'r bwlio, ac felly maen nhw'n cuddio rhag gwasanaethau lleol. Darllenwch drafodaeth a gafwyd yn ddiweddar ym Mhalas San Steffan: https://www.theyworkforyou.com

Fodd bynnag, mae ffynonellau swyddogol yn nodi bod 7% o blant yn profi 'riant' yn y carchar yn ystod eu cyfnod yn yr ysgol. Ar y sail hon, mae'n bosibl bod oddeutu 7,105 o blant oedran ysgol yng ngogledd Cymru wedi eu heffeithio.

'Rhieni yn y Carchar' Profiad Niweidiol yn ystod Plentyndod

Wyddoch chi fod cael 'rhiant yn y carchar' yn un o'r 11 Profiad Niweidiol yn ystod Plentyndod a nodwyd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer oedolion Cymru (2018)?

Fel straenachoswr yn ystod plentyndod gall profiadau niweidiol yn ystod plentyndod gael effaith hirdymor wrth i blant dyfu i fyny'n oedolion, a gall hefyd effeithio ar les meddyliol, corfforol a chymdeithasol. Mae'r ddwy flynedd gyntaf, gan gynnwys beichiogrwydd (neu'r Mil Diwrnod Cyntaf) yn flynyddoedd allweddol iawn i ddatblygiad plant. Os yw unigolyn yn profi pedwar neu fwy o brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod, dengys ymchwil bod yr unigolyn hwnnw 20 gwaith yn fwy tebygol o gael ei garcharu. Darllenwch fwy: http://bit.ly/22zwYGs

Felly, sefydlwyd canolfan gefnogi Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod (Cymru Well). Am ragor o wybodaeth, anfonwch e-bost at: ace@wales.nhs.uk.

Mae'r ffilm fer hon yn amlygu sut y gall profiadau niweidiol yn ystod plentyndod niweidio iechyd einioes yn ogystal ag amlygu'r asiantaethau gwahanol sy'n gallu atal cyflyrau iechyd o'r fath a chefnogi pobl sydd wedi eu heffeithio: http://www.aces.me.uk/in-wales/.

Mae plant gyda rhiant yn y carchar:

- ddwywaith mor debygol o brofi problemau ymddygiad ac iechyd meddwl
- yn llai tebygol o wneud yn dda yn yr ysgol ac yn fwy tebygol o gael eu gwahardd
- deirgwaith yn fwy tebygol o gyflawni neu ddioddef o drais domestig
- bedair gwaith yn fwy tebygol o fod yn ddibynnol ar gyffuriau
- yn costio deg gwaith yn fwy i bwrs y wlad erbyn eu pen-blwydd yn 28 oed

OEDDET TI'N GWYBOD?

Pob wythnos mae 500 o blant yn mynd i CEM Parc ym Mhen-y-Bont ar Ogwr i weld aelod o'u teulu

PWYSIGRWYDD RHWYMAU TEULUOL AR GYFER POBL YN Y DDALFA

Mae perthynas gefnogol gydag aelodau o'r teulu yn rhoi ystyr a chymhelliant i'r rheiny yn y ddalfa, ac yn gymorth iddyn nhw wrth adsefydlu ac ailsefydlu.

Gweler mwy:
https://www.dropbox.com

Canfu arolwg yn 2008 fod troseddwyr sydd wedi derbyn o leiaf un ymweliad yn ystod eu cyfnod yn y ddalfa 39% yn llai tebygol o aildroseddu o'u cymharu â'r rheiny na chafodd ymweliad. Ar hyn o bryd mae 44% o oedolion yn cael eu canfod yn euog eto o fewn blwyddyn o gael eu rhyddhau. Fodd bynnag, yn aml iawn mae teuluoedd yn cael eu hatal rhag ymweld oherwydd stigma, diffyg cyfleusterau croesawgar yn y carchar ac ofn ac ansicrwydd o'r hyn sydd i'w disgwyl. Mae modd gwneud llawer iawn yn y carchar i newid hyn; mae carchardai fel CEM Parc yn ne Cymru yn arwain y ffordd, yn ogystal â rhai carchardai yn Lloegr a'r Alban. Darllen mwy am waith CEM Parc a Phrofiad yr Alban:

https://www.channel4.com
https://www.youtube.com

OEDDET TI'N GWYBOD?

- Amcangyfrifir bod gan 200,000 o blant yng Nghymru a Lloegr riant yn y carchar
- Mae oddeutu 35,000 o blant wedi eu heffeithio gan frawd neu chwaer yn y carchar
- Mae 65% o fechgyn sydd â thad yn y ddalfa yn mynd yn eu blaenau i droseddu
- Mae gan 59% o ddynion sydd yn y carchar blant dan 18 oed

Prosiect 'Cefnogi Teuluoedd Parc' CEM Parc Bridgend

Adolygiad Pwysig 'Arglwydd Farmer' yn rhoi Rhwymau Teuluol wrth wraidd Diwygio Carchardai

Dengys ymchwil bod cysylltiadau agos rhwng carcharorion ac aelodau allweddol o'u teulu yn gallu lleihau'r perygl o aildroseddu yn sylweddol.

Mae aildroseddu yn costio oddeutu £15 biliwn y flwyddyn i'r gymdeithas. Felly, comisiynwyd astudiaeth bwysig gan Lywodraeth y DU i ymchwilio i sut y gall cysylltu carcharorion gyda'u teuluoedd wella lles troseddwyr a lleihau nifer yr achosion o aildroseddu. Daeth adroddiad mis Awst 2017 gan Arglwydd Farmer i'r casgliad bod rhwymau teuluol yn "llinyn aur" i helpu pobl droi cefn ar droseddu ac i helpu teuluoedd ymdopi. Mae strategaeth bellach yn cael ei pharatoi i weithredu'r argymhellion.

Darllenwch yr adroddiad yn:

https://www.gov.uk

Prosiect Rhanbarthol Arloesol i Helpu Teuluoedd wedi eu Heffeithio gan Garchariad

Er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r materion sy'n wynebu'r teuluoedd hyn ac i gymell newid i annog gwaith ataliol a chefnogaeth wedi ei thargedu, mae deg corff cyhoeddus a CEM Berwyn wedi penodi tîm bychan rhanbarthol a thrawsbynciol; mae hyn yn rhan o waith Bwrdd Cymunedau Mwy Diogel Gogledd Cymru.

http://www.northwales-pcc.gov.uk

Mae dau swyddog yn y tîm: Sara Kettle a Catherine Pritchard, a fydd yn gweithio gyda phartneriaid. Mae Grŵp Llywio wedi ei sefydlu ar gyfer y rhaglen ac i helpu'r swyddogion ymgymryd â'u gwaith. Os hoffech chi gysylltu â Sara neu Catherine ynglŷn â'u gwaith, ac os fedrwch chi gefnogi neu ddarparu gwybodaeth, cysylltwch â nhw ar: sara.kettle@wrexham.gov.uk/ 01978 292453 neu catherine.pritchard@wrexham.gov.uk / 01978 292444.

Efallai eich bod chi'n casglu gwybodaeth am nifer y plant neu deuluoedd o ogledd Cymru sydd wedi eu heffeithio gan y mater hwn? Neu efallai bod gennych chi ddealltwriaeth benodol o'u hanghenion yn sgil y gwaith rydych chi'n ei wneud o ddydd i ddydd? Efallai eich bod chi'n darparu cefnogaeth i deuluoedd sydd wedi eu heffeithio gan garchariad? Os felly, yna fe hoffan nhw glywed oddi wrthych

CEM BERWYN, WRECSAM

Dod â'r Rheiny yn y Ddalfa yn nes at eu Teuluoedd

CEM Berwyn: Argraff gyntaf ymwelwyr o'r carchar – y dderbynfa a'r neuadd ymweld

Agorodd CEM Berwyn ym mis Chwefror 2017, a hwn yw'r unig garchar yng ngogledd Cymru. Mae hyn yn hanfodol er mwyn cynnal a datblygu rhwymau teuluol ar gyfer y dynion o ogledd Cymru sydd yn y ddalfa.

Mae CEM Berwyn yn cydnabod pwysigrwydd cefnogi'r dynion yn eu gofal i adfer, cynnal a gwella eu perthynas gyda'u teulu yn ystod eu dedfryd o garchar, os yw hynny'n bosibl. Yn ôl Joanna Marston, Pennaeth Lleihau Aildroseddu: "Mae dynion sydd â pherthynas gadarnhaol a chefnogol gyda'u teulu yn llawer llai tebygol o aildroseddu ar ôl cael eu rhyddhau, ac mae dynion sydd â chyswllt cadarnhaol gyda'u teulu hefyd yn fwy tebygol o ymddwyn yn well."

Mae yna gymuned deuluol arbenigol yn y Berwyn o'r enw 'Teuluoedd yn Gyntaf' sydd â lle i 88 o ddynion ac arnyn nhw eisiau adfer, cynnal neu wella eu perthynas gyda'u teulu, boed gyda phlant, rhieni, brodyr a chwiorydd neu bartner ac ati. Mae dynion 'Teuluoedd yn Gyntaf' yn cymryd rhan mewn cyrsiau teuluol ac ymyriadau yn ogystal â chael eu blaenoriaethu pan fo cyrsiau teuluol/rhianta eraill yn cael eu cynnal yn y coleg neu mewn adran arall o'r carchar. Bydd rhagor o wybodaeth am waith teuluol CEM Berwyn mewn newyddlenni yn y dyfodol.

Fodd bynnag, mae merched a throseddwyr ifanc gogledd Cymru wedi eu carcharu yn Lloegr, sy'n gwneud cynnal a gwella rhwymau teuluol yn anoddach. Felly mae'n bwysicach fyth bod asiantaethau yn gweithio'n effeithiol i gefnogi'r bobl hyn o ogledd Cymru.

Hyfforddiant

Wyddoch chi fod rhaglen hyfforddiant 'dedfryd gudd' ar gael i weithwyr proffesiynol sy'n dod i gysylltiad â phlant a theuluoedd pobl sydd yn y ddalfa? Caiff y cyrsiau eu darparu gan sefydliadau amrywiol i unigolion neu grwpiau gan hyfforddwyr profiadol. Nod y cyrsiau yw codi ymwybyddiaeth a rhoi trosolwg o'r materion sy'n wynebu teuluoedd carcharorion a darparu strategaethau ac adnoddau i helpu hyfforddwyr gefnogi'r teuluoedd hyn. Ar hyn o bryd cyllideb fach iawn sydd gan awdurdod lleol gogledd Cymru i ddarparu hyn, ar gyfer staff Teuluoedd yn Gyntaf a Dechrau'n Deg i gychwyn. Os oes gennych chi ddiddordeb, cysylltwch tîm rhanbarthol uchod.

Am ragor o wybodaeth am y gwaith, cysylltwch â: sara.kettle@wrexham.gov.uk/ 01978 292453 neu catherine.pritchard@wrexham.gov.uk / 01978 292444.